

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1488/2021
30.06.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бојан Максић, адвокат из ..., против туженог АД за управљање јавном железничком инфраструктуром “Инфраструктура железнице Србије“ Београд, ради исплате трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 691/21 од 05.03.2021. године, у седници већа одржаној дана 30.06.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 691/21 од 05.03.2021. године, тако што се **ОДБИЈА**, као неоснована, жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Панчеву П1 668/19 од 01.12.2020. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 26.300,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П1 668/19 од 01.12.2020. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде за исхрану у току рада исплати укупно 27.172,00 динара и то: за јануар месец 2018. године износ од 13.586,00 динара са законском затезном каматом од 16.02.2018. године до исплате и за за фебруар месец 2018. године износ од 13.586,00 динара са законском затезном каматом од 16.03.2018. године до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова регреса за коришћење годишњег одмора исплати укупно 7.629,67 динара и то: за јануар месец 2018. године износ од 3.459,00 динара са законском затезном каматом од 16.02.2018. године до исплате и за фебруар месец 2018. године износ од 4.170,67 динара са законском затезном каматом од 16.03.2018. године до исплате. Одбијен је као неоснован део тужбеног захтева којим је тражена исплата законске затезне камате на досуђене новчане износе почев од тражених до досуђених датума, као што је ближе наведено тим ставом изреке. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 61.152,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 691/21 од 05.03.2021. године, преиначена је првостепена пресуда садржана у ставу првом изреке и делу става другог изреке, тако што је одбијен, као неоснован, тужбени захтев којим је тражено да се тужени обавезе да тужиоцу на име накнаде за исхрану у току рада за јануар месец 2018. године исплати износ од 13.586,00 динара са законском затезном каматом од 16.02.2018. године до исплате и за фебруар месец 2018. године исплати износ од 13.586,00 динара са законском затезном каматом од 16.03.2018. године, као и да тужиоцу на име накнаде трошкова регреса за коришћење годишњег одмора за јануар месец 2018. године исплати износ од 3.459,00 динара са законском затезном каматом од 16.02.2018. године до исплате и за фебруар месец 2018. године исплати износ од 4.170,67 динара са законском затезном каматом од 16.03.2018. године до исплате. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем изреке, тако да свака странка сноси своје трошкове поступка. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 3.292,04 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права, позивајући се на члан 404. ЗПП.

По оцени Врховног касационог суда ревизија је дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ 72/11...18/20), због чега није било места оцени изузетне дозвољености ревизије у смислу члана 404. ЗПП.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП, Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је запослен на неодређено време код правног претходника туженог „Железнице Србије“ АД Београд. Након статусних промена, дошло је до преузимања уговора о раду од стране новооснованог правног лица, тако да је тужилац као запослени наставио да ради код туженог АД за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије“ Београд, као послодавца, на основу чега је закључен анекс уговора о раду. Тужени није тужиоцу исплаћивао накнаду за исхрану у току рада, нити регрес за коришћење годишњег одмора у назначеном периоду. Према закљученом уговору о раду, запослени има право на зараду по основу резултата рада, увећану зараду, накнаду зараде, као и накнаду трошкова и друга примања у складу са законом и Колективним уговором. На основу члана 57. Колективног уговора код туженог, у вредност једног радног часа је укључена месечна вредност за исхрану у току рада и вредност 1/12 регреса за коришћење годишњег одмора, али на такав начин да је сведена на један радни час. У Колективном уговору није наведена новчана вредност спорних накнада, нити су оне новчано исказане. У наведеном периоду тужени није у обрачунима зарада тужиоцу исказивао новчани износ спорних накнада. Висина накнаде за исхрану као и регрес за коришћење одмора утврђена је из налаза и мишљења судског вештака. Утврђено је и да су тужиоцу накнада за исхрану као и регрес за коришћење одмора, мимо основне зараде, последњи

пут исплаћени у 2002. години, а да почев од 2002. године топли оброк и регрес нису укључени у зараду нити су посебно исказивани, те да је након ступања на снагу Колективног уговора месечна зарада тужиоца остала иста.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је делимично усвојио тужбени захтев и обавезао туженог да тужиоцу на име накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора за назначени период исплати износе ближе одређене у првостепеној пресуди са припадајућом каматом. Међутим, по оцени другостепеног суда, тужилац нема право на накнаду за исхрану у току рада и на име регреса за коришћење годишњег одмора у спорном периоду, због чега је преиначио првостепену одлуку и одбио тужбени захтев.

Врховни касациони суд је нашао да се основано ревизијом указује да је побијана другостепена одлука донета уз погрешну примену материјалног права.

Законом о раду предвиђено је право запосленог на накнаду трошкова у вези са радом, по коме запослени има право на трошкове за долазак и одлазак са рада, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, а Законом о изменама и допунама Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 61/05), који се примењује од 01.01.2006. године, поново је предвиђено и право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора (члан 118. тачка 1., 5. и 6.), које мора бити исказано у обрачунској листи за све запослене. Почев од 01.10.2006. године послодавцима је остављена могућност да својим актима о расподели зараде могу уговорати мањи или већи износ регреса и топлог obroка од онога који је предвиђен Општим Колективним уговором и Законом о раду, али само уколико је донета одлука којом је предвиђена висина регреса и топлог obroка.

Анексом Колективног уговора правног претходника туженог - „Железнице Србије“ АД („Службени гласник РС“ бр. 4/06), одредбом члана 2. измењен је члан 57. Колективног уговора, па је одређено да запослени има право на зараду која се састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, примања за исхрану у току рада и примања за регрес за коришћење годишњег одмора, док је одредбама члана 5. овог Анекса, затим чланом 18. став 2. анекса 7 Колективног уговора од 23.06.2014. године, као и чланом 57. став 2. Колективног уговора „Железнице Србије“ АД („Службени гласник РС“ бр. 4/2015) прописано да је у вредност једног радног часа укључена месечна вредност за исхрану у току рада и вредност 1/12 накнаде регреса за коришћење годишњег одмора сведена на један радни час, док је ставом 4. истог члана прописано да се вредност једног радног часа умањује за 10% и износи 66,46 динара нето.

По оцени Врховног касационог суда, првостепени суд основано закључује да конкретизација овог права из наведене одредбе Колективног уговора („Службени гласник РС“ бр. 4/2015), а која одредба је идентична и у Анексу Колективног уговора („Службени гласник РС“ бр. 4/06), није извршена, те да се из оваквог утврђења вредности радног часа не може утврдити који износ представља накнаду трошкова исхране и регреса, јер она није одређена у номиналном износу, нити је у номиналном износу одређена у обрачунским листама за исплату зараде тужиоцу. При том, висина накнаде за исхрану у току рада и накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора, мора бити одређена у истом номиналном износу за све запослене, без обзира на

њихову стручну спрему, радно место и коефицијент за обрачун и исплату плате. То значи да уколико би се прихватило становиште да је вредност ових трошкова урачунат у вредност радног часа, без одређивања висине накнаде у номиналном износу, висина накнаде за исхрану и регрес не би била иста за све запослене, већ би била у директној сразмери са коефицијентом радног места, што се не може прихватити и не би било правилно.

Како је другостепени суд, због погрешне примене материјалног права, одбио тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да му исплати накнаду за исхрану у току рада и накнаду на име регреса за време коришћење годишњег одмора, Врховни касациони суд је на основу члана 416. став 1. ЗПП, преиначио другостепену пресуду, одбио жалбу туженог и потврдио првостепену пресуду.

Такође, тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка у висини од 26.300,00 динара, који обухватају трошкове за састав ревизије од стране адвоката у износу од 12.000,00 динара на основу Тарифног броја 13. Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката („Службени гласник РС“, бр. 121/12), као и трошкове судских такси на ревизију од 5.720,00 динара и одлуку по ревизији у износу од 8.580,00 динара, према Тарифном броју 1. и 2. Таксене тарифе Закона о судским таксама („Службени гласник РС“, бр. 28/94 ... 106/15), због чега је одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Божидар Вујичић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић